

Kainuun metsätalouden näkymät

Kainuun maakunnan kuntapäivät

Ukkohalla 22.5.2024

Kainuun metsätalous

Tuomo Mikkonen

elinkeinopäällikkö, Kainuu

Kainuun metsäohjelmavastaava

Suomen metsäkeskus

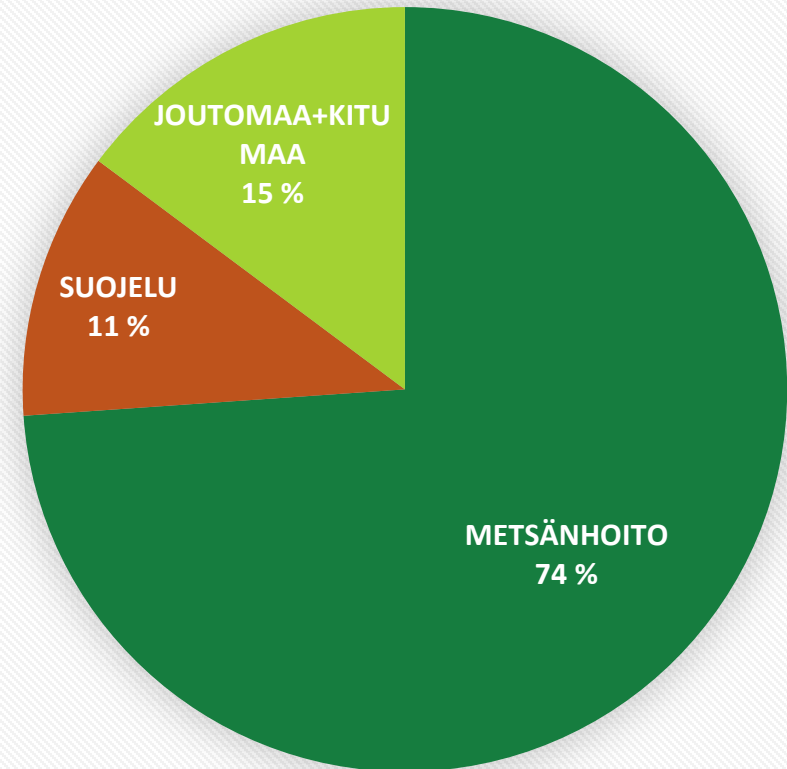

Metsätalousmaa omistajaryhmittäin (1000 ha) muuttujina omistajaryhmä. Kainuu, VMI 12/13 (2018-2022).

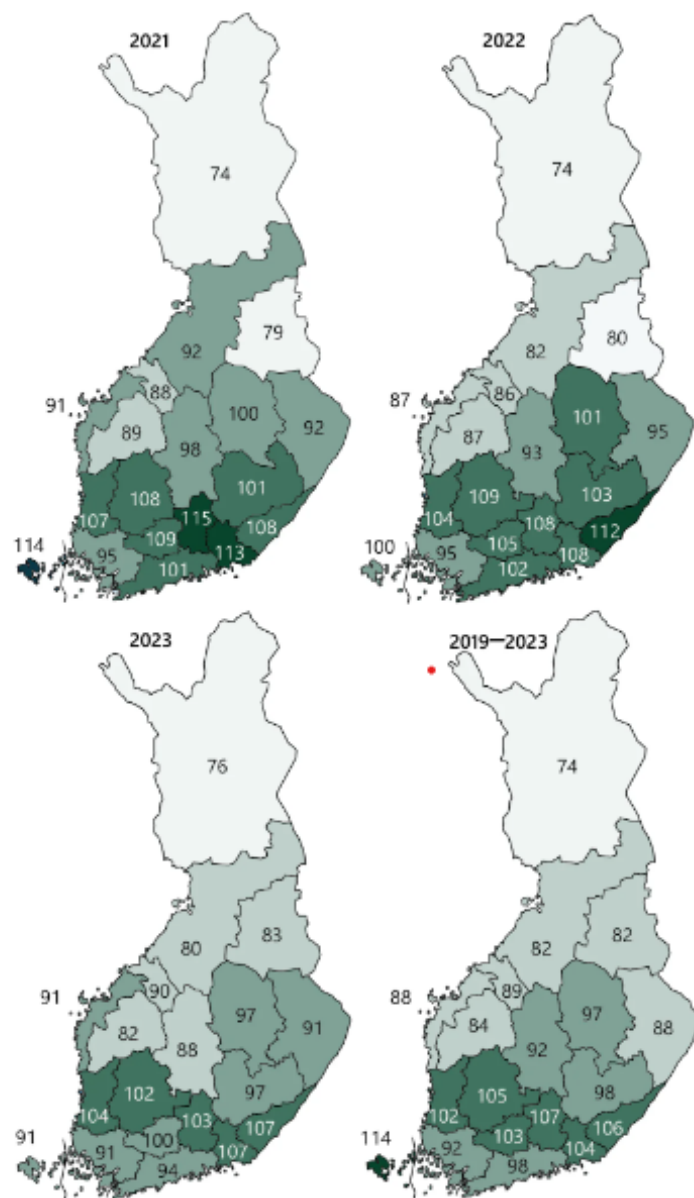

Muut (4 %) Valtio (46 %) Yhtiöt (12 %) Yksityiset (38 %)

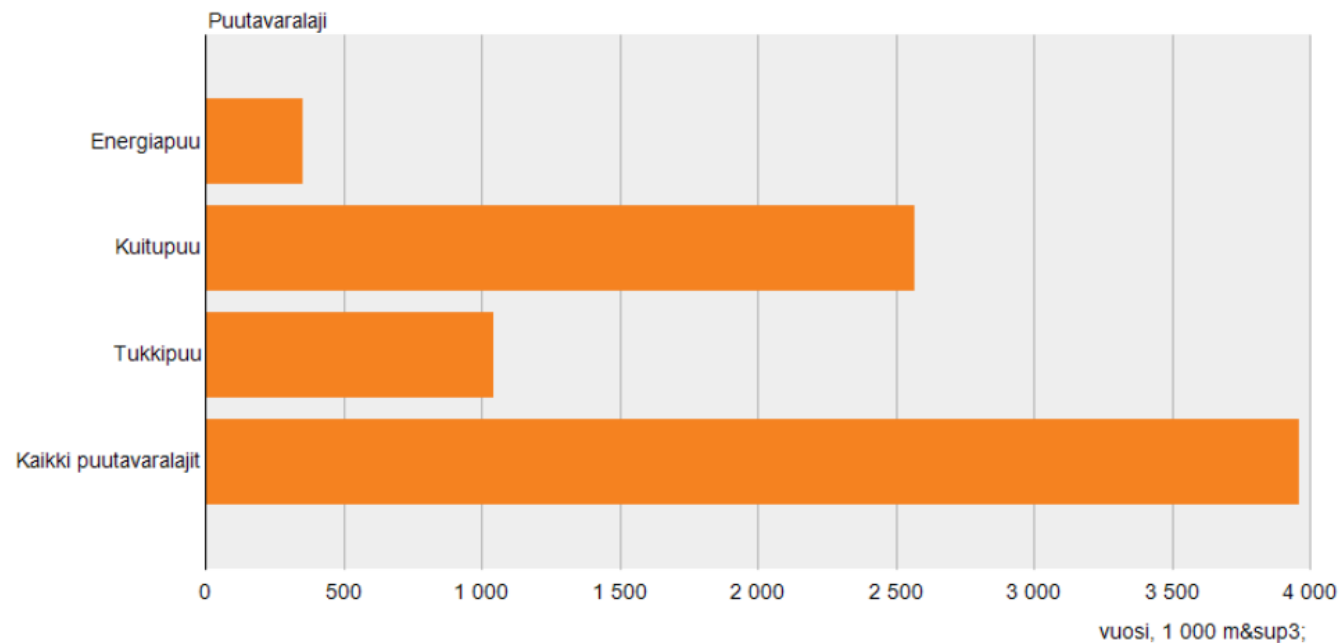
Metsätalousmaan käyttö KAINUU

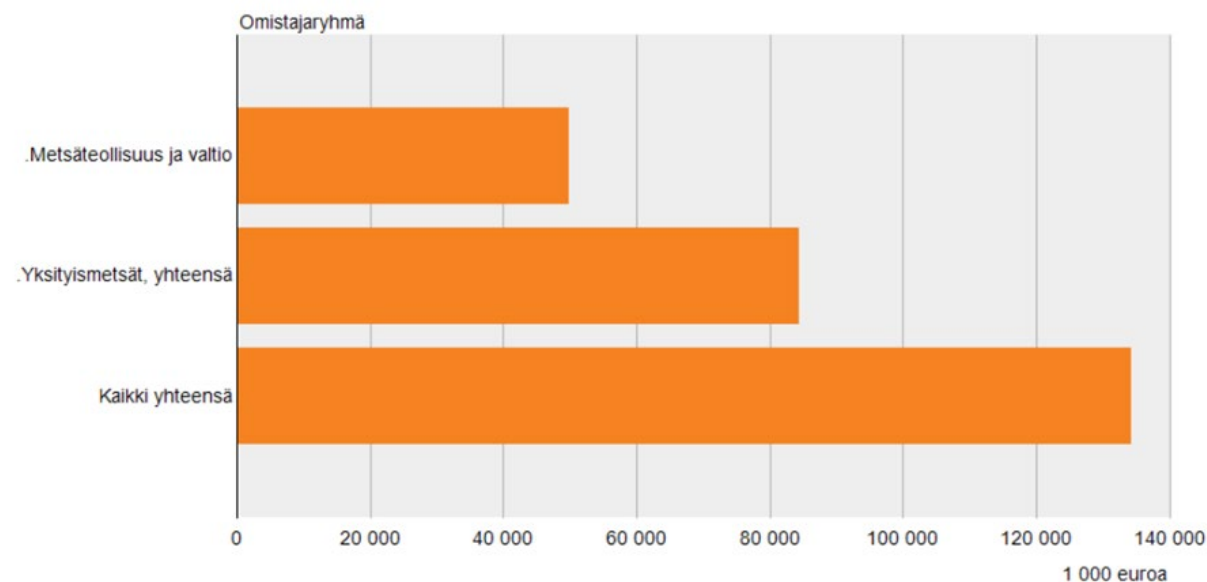
Toteutuneen hakkuukertymän osuus suurimmasta ylläpidettävissä olevasta hakkuukertymäarviosta 2019–2028, %

Hakkuukertymä omistajaryhmittäin ja maakunnittain 2015- muuttujina Puutavaralaji. 18 Kainuu, Kaikki yhteensä, Kaikki puulajit, 2023.

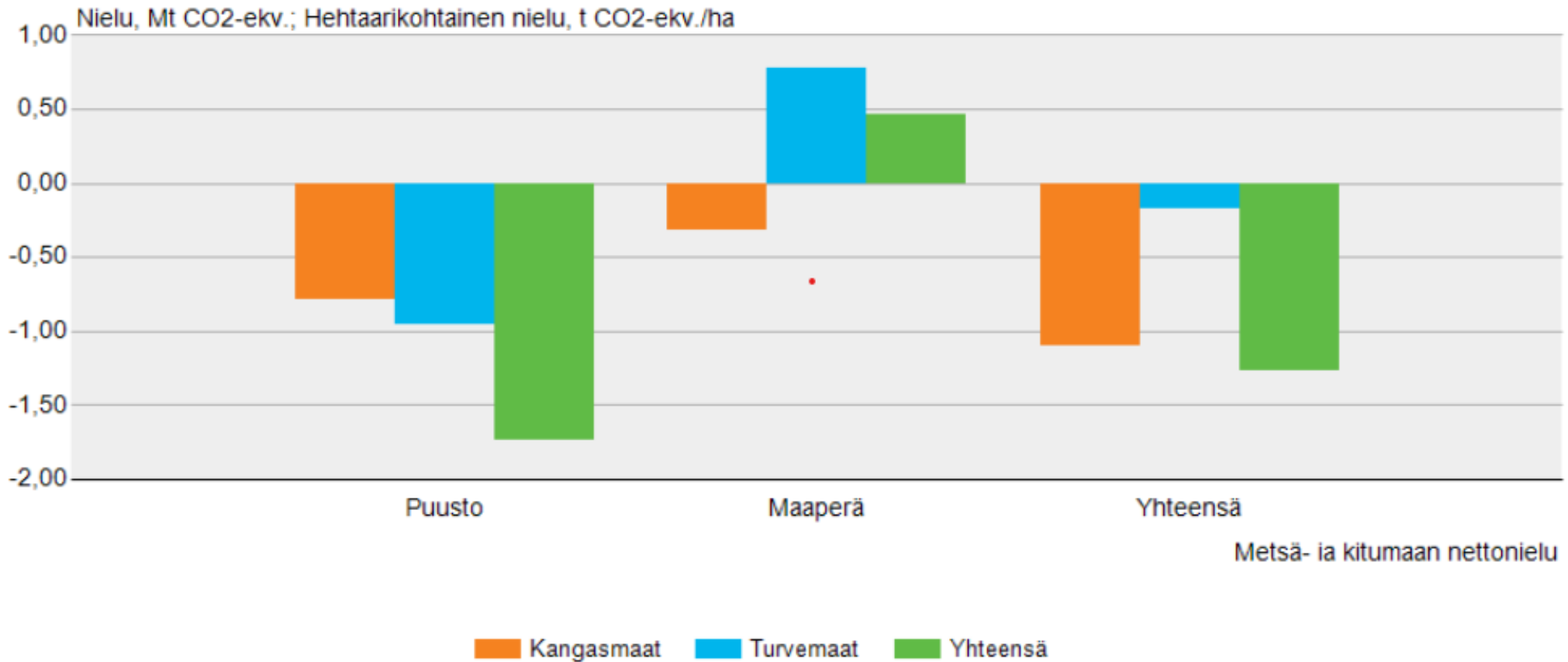

Brutto- ja nettokantorahatulot muuttujina Omistajaryhmä. Bruttokantorahat, 18 Kainuu, 2023*.

Kokeellinen tilasto: Metsien maakunnittainen hiilidioksidin nettonielu muuttujina Maaluokka ja Metsä- ja kitumaan nettonielu. 18 Kainuu, Nettonielu, Mt CO2-ekv., 2021.

Kainuu elää edelleen metsästä ja puusta

SUOMEN METSÄSÄÄTIÖ

- Kainuussa metsäbiotaloudella on keskimääräistä huomattavasti tärkeämpi rooli maakunnan taloudessa, vaikka maakunnan metsäbiotalous on maan kolmanneksi pienin. Pinta-alaltaan ja metsäpinta-alaltaan Kainuu on 3. suurin maakunta ja metsien kasvussakin 7. suurin.
- Kainuun metsäbiotalouden vahvimmat toimialat ovat puutuotteet, puunkorjuu ja keruutuotteet sekä metsänhoito. Massa- ja paperiteollisuutta ei Kainuussa nykyisin juuri ole.
- Metsäbiotalouden suhteellinen osuus maakunnan kokonaistuotoksesta oli Kainuussa vuonna 2021 noin 9,4 % eli noin 1,5-kertainen maakuntien keskiarvoon 6,4 % verrattuna. Arvonlisän osuus oli 9,0 %; mikä oli lähes kaksi kertaa niin suuri kuin maakunnissa keskimäärin. Metsäbiotalouden työllisten osuus 4,6 %, palkansaajakorvausten osuus 4,2 % ja investointien osuus 4,0 % olivat kaikki yli 1,5-kertaisia maan keskiarvoon verrattuna.
- Metsäbiotalouden arvonlisä vuonna 2021 oli Kainuussa 56 % maakunnan metsäbiotalouden tuotoksesta, eli selvästi maakuntien keskiarvoa 38 % korkeampi ja korkein koko maassa. Metsäbiotalouden arvonlisästä yli 60 % tuli perinteisestä metsätaloudesta, eli metsänhoidosta sekä puunkorjuusta ja keruutuotteista.
- Metsäbiotalouden tuotos per työllinen oli 269 000 euroa, mikä on huomattavasti maakuntien keskiarvoa 462 000 euroa pienempi. Ero selittyy pitkälti pääomavaltaisen massa- ja paperiteollisuuden marginaalisella osuudella.

Valtion monikäyttömetsien nykytila ja kehittäminen Kainuussa

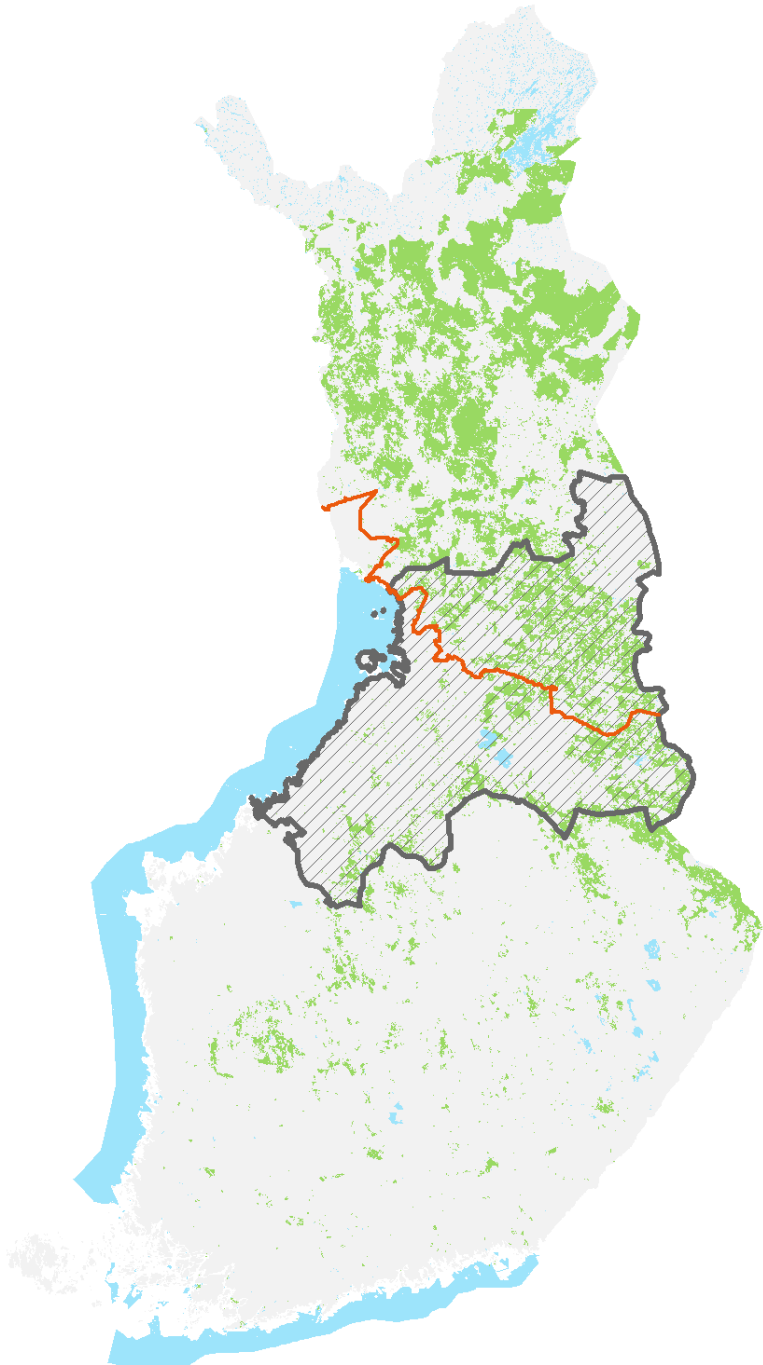
Kainuun maakunnan kuntapäivät

Hotelli Ukkohalla, Hyrynsalmi 22.5.2024

aluejohtaja Kalle Eerikäinen
Metsähallitus Metsätalous Oy, Pohjanmaa-Kainuu

Pohjanmaa-Kainuun alueen valtionmaiden maankäytön jakautuminen pääluokittain

Monikäyttömetsien metsämaa, normaali ja rajoitettu käyttö,

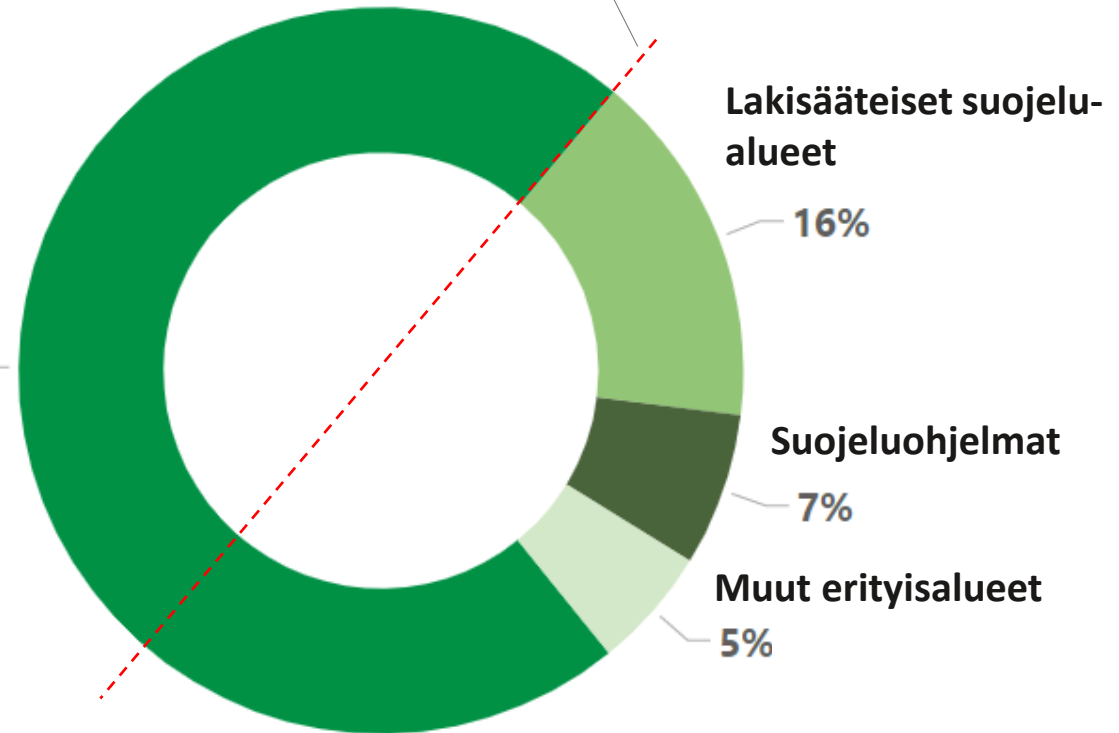
n. 50 %

- *Kainuu*: liki 60 %

Monikäyttö(metsät)

72%

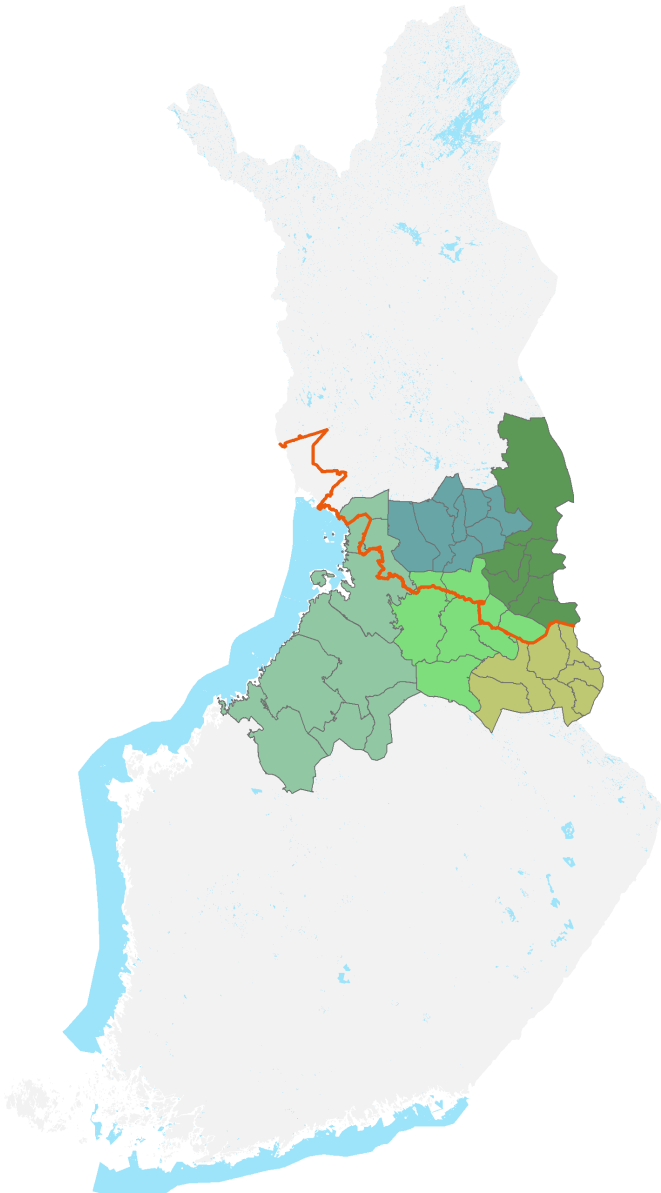
- *Kainuu*: 83 %

Pohjanmaa-Kainuu -alueen luonnonvarasuunnitelman (LVS) 2023–2028 pääteemat

- **Alueen elinvoimaisuuden edistäminen** ylisukupolvisesti ja kokonaiskestävyyden periaatteeseen nojaten
- **Liiketoimintakokonaisuutta kehittävät maankäyttöratkaisut**
- **Tie-, väylä- ja terminaali-/varastopaikkainfran kehittäminen**
- **Turvallisuusympäristössä tapahtuvien muutosten huomioon ottaminen** maankäytössä ja sen ennakoivassa kehittämisessä
- **Monikäyttömetsien ilmastovaikuttavuuden lisääminen** niiden kasvua ja ainespuuntuotosta tehostavin toimenpitein

”Panostukset PoKa:ssa puuntuotannon turvaavaan ja samalla ilmastovaikuttavaan metsätalouteen lisääntyvät ja konkretisoivat osaltaan LVS:n määrätietoisen toimeenpanon”:

- uusi **LVS-hakkuusuunnite** 2,6 milj. m³/v.
 - aik. 2,3 milj. m³/v.
 - Kainuu: liki 1,4 milj. m³/v.
- oikea-aikaiset ja oikein mitoitettut **kasvatushakkuut**
- **jatkuvapeitteinen metsänkasvatus** kriittisen arvioinnin ja harkitun käytön kohteena
- **metsälannoitukset** edelleen laajenevin toteutuspinna-aloin
- **taimikonhoitotyöt** laajenevin käsittelyaloin
- **sekaviljely ja luontaisen puulajivaihtelun edistäminen**
- **metsätiestö ja varastopaikkaverkosto** kehittämisen erityiskohteena
- + **metsäluonnon monimuotoisuus** entisestään laajenevien turvaamistoimien kohteena:
 - **vakiintuneet luonnonhoitotyöt** (kulotus, ojitettujen turvemaiden ennallistamiset, lehtojen ja paahderinteiden hoito, vaellusesteiden poistot)
 - **virtavesien kunnostamistoimet**
 - **vanhojen ja luonnontilaisten metsien erillisinventointi 2024–2025**

Metsänomistajat merkittävä osa Kainuun aluetaloutta

Kainuun yksityismetsätalouden näkymät

22.6.2024

Seppo Miettunen
Mtk Metsänomistajat

Aktiivinen metsänhoito tuo vaurautta

Yksityismetsätaloudella iso merkitys

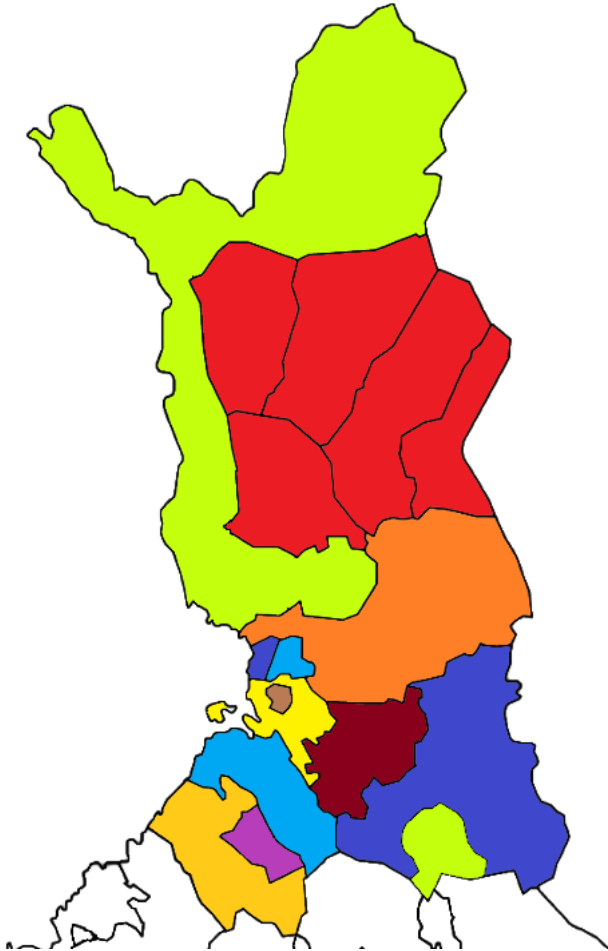
Puukauppatulot
maakuntaan
yksityismetsistä

84 miljoonaa
euroa vuosittain

Työllisyysvaikutuksen
arvo
maakuntaan

100 miljoonaa
euroa vuosittain

Metsänhoitoyhdistykset tuottavat metsänomistajien palvelut

- Kaikki metsänomistajien tarvitsemat palvelut metsäomaisuutensa hoitoon.
- Huolehtivat metsänomistajien edunvalvonnasta paikallistasolla

Yksityismetsänomistuksella merkittävä rooli Kainuun taloudessa

Ajankohtaista edunvalvonnasta

- **Budjettiriihi**
 - metsäsektorille ei uusia leikkauksia
 - metsävähennyksen nosto 60% >75%
- **Kansalliseen BD-strategiaan vaikuttaminen**
 - vanhat ja luonnontilaiset metsien järkevä määrittely
 - riskit harmaalle suojelulle
- **Lain valmisteluihin vaikuttaminen**
 - lunastuslaki, kiinteistövero, yhteisaluelaki, alueiden käyttölait, saamelaiskäräjälaki yms.
- **Metsien kaavoitus**
 - metsälaki, metsänhoidon suositukset
- **EU-vaalit**
 - vaaliohjelma

Kuva: Seppo Miettunen

Ajankohtaista metsäpolitiikassa, EU

- Metsäkatoasetus – Voimakas paine lykkäykseen. Voimaantullessa isot vaikutukset. HE lausunnolle 22.5. jälkeen
- RED – kotimaan toimeenpano kesken. Riskejä avohakkuissa, primäärimetsissä
- BD strategia – Poliittinen päätös vanhoista metsistä pian.
- Ennallistaminen – EU:ssa vielä auki.

Haasteet tulevat ulkoa

Mahdollisuudet

- Puuston kasvun hyödyntäminen –aktiivinen metsänhoito
- Puurakentaminen maakunnassa
- Metsätalous mahdollistaa tieverkon ja muun infran hyödyntämisen
- Puunjalostuksen kehittäminen Kainuuseen
- Metsähallituksen kumppanuus

Vastuullinen ja aktiivinen metsätalous on mahdollisuus

*”Meidämpä
vapautta
vaarat on
nää”*

Aktiivinen metsänhoito tuo vaurautta